

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Asia: VN/21767/2023

**MAA- JA METSÄTALOUSHALLITUKSEN LAUSUNTOPYYNTÖ LUONNOKSESTA
HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAEIKSI METSÄHALLITUKSEN ERÄVALVONNASTA
ANNETUN LAIN, METSÄSTYSLAIN 89 §:N JA KALASTUSLAIN 108 §:N MUUTTAMISESTA**

METO – Metsätalouden Asiantuntijat ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiasta ja lausuu seuraavaa:

Taustaa

Metsähallituksen Eräpalvelut määrittelee erävalvonnan keskeisen tehtävän Eräluvut-sivustolla (ote 22.8.2023) seuraavasti:

”Metsähallituksen Eräpalvelut kantaa vastuunsa suomalaisesta luonnosta. Asiantuntevalla erävalvonnalla se pitää huolen siitä, että luonnonvaroja käytetään kestävästi ja hyvää tapaa noudattaen. Metsähallituksen erätarkastajien työhön kuuluu muun muassa kalastuksen, metsästyksen ja maastoliikenteen valvonta. Erätarkastajien työmaata ovat valtion alueet, joita on noin kolmannes Suomen pinta-alasta.

Erätarkastaja on lainvalvontaviranomainen, jolla on poliisiin verrattavat oikeudet. Erävalvontaa tehdään yhteistyössä muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.
<https://www.eraluvat.fi/erapalvelut/eravalvonta.html>.”

Nykytila

Laki Metsähallituksen erävalvonnasta (nro 1157, 22.12.2005) on varsin tuoretta lainsäädäntöä. Metsähallituksen erävalvontalain valmistelun yhteydessä käytiin laaja ja perusteellinen yhteiskunnallinen keskustelu erätarkastajien valtaoikeuksista metsästyksen ja kalastuksen harrastajien ja alan kansalaisjärjestöjen, porotalouden ja muita luonnonkäyttäjärühmiä edustavien kansalaisjärjestöjen kanssa.

Tuolloin käydyn keskustelun jälkeen erävalvontalaki tuli hyväksytyksi nyky muodossa ja oleellisilta osin erävalvontalaki on toiminut hyvin ja laki on edistänyt vastuullista luonnonvarojen käyttöä ja hyviä eräkäyntitapoja ensisijaisesti valtion omistamilla alueilla.

Metsästyslainsäädännössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia nykyisen erävalvontalain voimaantulon jälkeen, ja muutoin jatkuvassa muutostilassa oleva kalastuslainsäädäntökin on kalastuksen valvonnan osalta säilynyt pitkälti ennallaan.

14.9.2023

Da230825ip1

Metsähallituksen erätarkastajan työ on hyvin suurelta osin haastavissa maasto-olosuhteissa tehtävää yksintyöskentelyä. Erätarkastajan työssä keskeisintä on laillisuuden ja luvallisuuden valvonta valtion alueilla ja hyvien eränkäyntitapojen noudattamisen edistäminen.

Rikostutkinnassa ja varsinaisen erärikollisuuden torjunnassa Metsähallituksen erätarkastajat pyytävät ja saavat virka-apua muilta viranomaisilta (poliisi ja rajavartiolaitos). Viranomaisyhteistyö valtionmaan erävalvonnassa on toiminut käytännössä hyvin.

Metsähallituksen erätarkastajien keskuudessa suhtautuminen nyt esitettyihin muutoksiin erävalvontalakiin on ristiriitaista. Osa erätarkastajista kannattaa erätarkastajien valtaoikeuksien lisäämistä ja osa pitää nykykäytäntöä toimivan viranomaisyhteistyön kanssa riittävänä.

Erätarkastajien perustelut kumpaankin suuntaan ovat täsmälleen samat kuin voimassa olevan erävalvontalain valmistumisen aikoihin.

Esitys

Tarpeellisinta lisävaltuuksien saaminen olisi erätarkastajille niin, että heidän valvontavaltuuksiaan laajennetaan valtionmaan ulkopuolelle Pohjois-Suomen poronhoitoalueella. Erätarkastajien valtuuksien laajentaminen Pohjois-Suomessa on perusteltua käytännön valvontatyön sujuvoittamisella alueilla, joissa valtionmaan osuus on hyvin suuri.

Näillä perusteilla METO - Metsäalan Asiantuntijat ry katsoo, että todellinen tarve muuttaa lakia Metsähallituksen erävalvonnasta on vähäinen ja lakimuutoksen ajankohtaa voidaan perustellusti siirtää myöhemmin toteutettavaksi, jos muita tarpeita lain muuttamiseksi ilmenee.

Kunnioitavasti

METO – METSÄALAN ASiantuntijat RY

Stefan Borgman
puheenjohtaja

Ilpo Puputti
järjestöpäällikkö